



# ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ยุค 5G ต้องมีอะไร

พงศ์สิทธิ์ ศิริสุข








นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เชียงใหม่

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7

โลกหมุนเร็ว “รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง” เพื่อให้สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมเกษตรกรไทย และอีกหลากหลายอาชีพทั้งครู ตำรวจ ข้าราชการได้มีความเข้มแข็งด้านการเงิน การบัญชี และมีคุณภาพ เชื่อถือได้ ตามวิสัยทัศน์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ภายในปี 2565 และเพื่อให้ทันต่อรูปแบบการดำเนินงานยุค 5G ที่โลกหมุนไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 ที่เป็นปัจจัยทำให้โลกนี้เปลี่ยนไป ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในอนาคตจึงต้องมีการปรับตัว เพิ่มทักษะให้สอดคล้องกับสภาพการณ์

การเกิดกิจกรรม/กิจการใหม่ๆ ของสถาบันเกษตรกร การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ ทำให้บางกิจกรรมเพิ่ม บางกิจกรรมลดทอนลง การสอบบัญชีต้องมีความพร้อมรองรับทุกรูปแบบ และสนับสนุนให้แต่ละกิจกรรมมีความโปร่งใส เชื่อถือได้ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีโดยหลักๆ ได้แก่

-  การดำเนินธุรกิจ
-  การจัดทำบัญชี
-  การจัดทำงบการเงิน
-  การแสดงความเห็นต่องบการเงิน
-  การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเตือนภัย
-  การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
-  การร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี





ซึ่งในยุคปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้กับหลายกิจกรรม ช่วยให้ผลลัพธ์ผิดพลาดน้อยลง ต้นทุนถูกลง ประมวลผลได้รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำมีประสิทธิภาพ และทันต่อเหตุการณ์แบบ Real time กิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การบันทึกข้อมูลการจัดทำบัญชี การจัดทำงบการเงิน การจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงิน หรือแม้กระทั่งการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเตือนภัย (CFSAWs)

ทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในอนาคตที่กล่าวกันโดยทั่วไป จะเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีอย่างไร



**ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Skills)** เมื่อกิจกรรมของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจมากขึ้น ข้อมูลต่างๆ ย่อมมากขึ้นตามลำดับ การบริหารจัดการรวมถึงการตรวจสอบประมวลผลข้อมูลจำนวนมาก (Big Data) เหล่านี้จึงจำเป็นต้องมีตัวช่วย เทคโนโลยีดิจิทัลจึงมีความจำเป็นอย่างมาก แต่ในแง่ของผู้สอบบัญชีการบริหารจัดการข้อมูลต้องมีการระมัดระวังการเข้าถึง การเรียกใช้ การแก้ไขระบบสำรองข้อมูลให้ครบถ้วนรัดกุม การออกกฎหมายพระราชบัญญัติรองรับ E-Document ต้องเป็นไปอย่างมีระบบ ผู้สอบบัญชีที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีจะเข้าใจ และสามารถบริหารข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้นำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ



**ทักษะการยืดหยุ่นปรับตัว (Resilience skills)** ความยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจอาจหมายถึง การบริหารงานอย่างรวดเร็ว แต่ในมุมมองของผู้สอบบัญชีสหกรณ์หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ ในช่วงที่ผ่านมาหลายพื้นที่ถูกจำกัดการเข้าพื้นที่ การตรวจสอบเอกสาร การร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี ไม่สามารถกระทำแบบ On-site ได้ต้องแก้ไขด้วยวิธีตรวจสอบแบบ Remote Audit และการประชุม On-line ผ่านระบบทางไกลรูปแบบต่างๆ เป็นตัวกำหนดให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในอนาคตจำเป็นต้องมีทักษะในการยืดหยุ่นปรับตัว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การดำเนินงานดำเนินได้อย่างราบรื่น ได้ผลตามเป้าประสงค์ที่วางไว้



**ทักษะการสื่อสาร (Communication skills)** ในสถานการณ์ปกติการติดต่อสื่อสารสามารถทำได้แบบเผชิญหน้า ช่วยให้สื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะได้เห็นถึงสีหน้า แววตา ภาษาทางร่างกาย การแสดงออกจากการลงพื้นที่จริง แต่ในบางกรณีเช่นการ Work From Home ทำให้การสื่อสารต้องทำจากระยะไกลผ่านระบบต่างๆ การสื่อสารที่ดี ละเอียดแต่ไม่เยิ่นเย้อ ใช้ต้นทุนไม่มาก แต่ได้ผลสัมฤทธิ์ จำเป็นต้องใช้บ่อย ทักษะการสื่อสารที่ดีจึงมีความจำเป็น รวมไปถึงการเลือกใช้เครื่องมือในการสื่อสารให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการ จึงมีความจำเป็นอย่างมาก ผู้สอบบัญชีที่มีทักษะด้านนี้จะสามารถประสานงานได้ตามที่ต้องการ





### ความคิดเชิงวิเคราะห์และการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ (Analysis and Innovation)

นอกจากการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรแล้ว ในส่วนของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในอนาคตอาจหมายถึง รวมถึง การคิดรูปแบบบัญชีสำหรับธุรกิจ ธุรกิจใหม่ๆ ของสหกรณ์ที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต พร้อมทั้งรูปแบบการดำเนินกิจกรรมผ่านระบบ On-line ที่ไม่ใช่เอกสารที่เป็นกระดาษ การชำระเงิน ที่ผ่านการโอน ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ตามกิจกรรมใหม่ที่เกิดขึ้น หรือกิจกรรมที่มีอยู่แต่ปรับเปลี่ยนรูปแบบไป



### ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotionally Intelligent)

ในสถานการณ์ปกติ ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงาน ในพื้นที่ได้เต็มประสิทธิภาพ ต่างจากในปัจจุบันเมื่อต้องทำงานภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ทำให้อาจเกิดข้อผิดพลาด จนความเครียดเกิดขึ้น การบริหารจัดการความเครียดหรืออารมณ์เหล่านั้น การจัดชีวิตให้สมดุล Work-life Balance จึงมีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินชีวิตราบรื่นพร้อมกับการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน



### ทักษะภาษาต่างประเทศ (language skills)

ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องเรียนรู้ให้กว้างขึ้นกว่าแต่ก่อน เนื่องจากแหล่งความรู้เรื่องเทคโนโลยีต่างๆ ส่วนหนึ่งพัฒนาในต่างประเทศ ความรู้ความเข้าใจในภาษาอื่น จึงจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในขณะที่มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชีมีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงไม่มาก แต่เทคโนโลยีพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องตามติดชนิดหายใจ รดต้นคอกันเลยทีเดียว

ในอนาคตอันใกล้มาตรฐานการบัญชี หรือมาตรฐานการสอบบัญชี รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่อาจไม่รองรับต่อการเกิดของกิจกรรมรูปแบบใหม่ๆ ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องสามารถเชื่อมโยง ขึ้นตอน วิธีการตรวจสอบ การแสดงความเห็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จำเป็นต้องพัฒนาระบบช่วยการตรวจสอบ ACL, CATs โดยใช้อัลกอริทึม ตามกฎเกณฑ์ (Rule-based Algorithm) เป็นฐานในการพัฒนาระบบ เพื่อวิเคราะห์หาค่าความผิดปกติ ค่าความแตกต่างทั้งในเชิงบวกและลบจนสามารถตีค่าและแปลความหมาย สื่อสารด้วยภาษาที่สามารถ อ่านเข้าใจได้แม้จะเป็นเพียงผู้ใช้ (User) ซึ่งไม่ใช่ผู้พัฒนาระบบ (Admin) ก็ตาม อีกทั้งยังอาจสามารถ ให้ข้อมูลได้ในแบบ Real Time ทันทีที่ได้ชุดข้อมูล





**กล่าวโดยสรุป** นอกเหนือจากทักษะต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในอนาคตจำเป็นต้องมีมุมมอง (Perspective) ทักษะคิด หรือมุมมองที่เปลี่ยนไปจากเดิม เนื่องจากสถาบันเกษตรกรดำเนินธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่เหมือนเดิม การเกิดธุรกิจ ธุรกิจใหม่ๆ เป็นปัจจัยให้ผู้สอบบัญชีต้องมีมุมมองในเรื่องนั้นๆ เมื่อมีทัศนคติหรือมุมมองที่เป็นบวก ทำใจยอมรับในความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ จะช่วยให้การบริหารจัดการปัญหาต่างๆ ได้ง่ายขึ้น และสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ หรือแม้แต่อัตราค่าจ้างที่มีอยู่อย่างจำกัด ภายใต้สถานการณ์ที่กดดัน ให้ได้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร ส่งผลดีรวมไปถึงประเทศชาติ ช่วยให้เกษตรกรซึ่งเป็นรากฐานของประเทศมีความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสืบไป

*[บทความนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล]*

### แหล่งอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2563, 22 สิงหาคม). 'ทักษะที่จำเป็น' ต่อทำงานในโลกหลังยุคโควิด. สืบค้นจาก

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/894727?anb=>

The Professional by PRTR. 10 ทักษะจำเป็นที่ควรเรียนรู้ ในยุค 4.0. สืบค้นจาก

<https://www.prtr.com/knowledge-sharing/2019/09/10-skill-for-4-0/>

